

Fristbruddordningen – pasientenes redning eller svøpe?

Harald G. Sunde
Medisinsk fagsjef

Fristbruddordningen – kortversjon:

- Hvis et helseforetak ikke kan gi behandlingstilbud innen en gitt frist – og ikke får etablert via andre helseforetak eller andre – skal helseforetaket kontakte HELFO.
- HELFO inngår kontrakt med privat utøver slik at pasientbehandlingen overføres dit.
- Privat utøver slutfører behandlingen.
- Gjelder både somatikk og PHR.
- Regningen sendes til helseforetaket.

Finnmarkssykehuset – to hendelser i hhv 2012 og 2017 PHR

- Permisjoner, sykdom, rekrutteringssvikt.
- 2012: 40 pasienter til Psykia AS
- 2017: 100 pasienter til Ressursklinikken AS
- NB disse private operatørene fikk tildelt en tilfeldig utvalgt pasientpopulasjon – ikke en populasjon med særlig tung sykdomsbyrde.

Erfaringer fra fristbruddoperatørene:

- Langtrukne behandlingsforløp
- Gjennomsnitt 30-50 konsultasjoner per pasientforløp over mange år
- Gjennomsnitt Finnmarkssykehuset 9 konsultasjoner, nasjonalt gjennomsnitt ca 11
- Svært dyrt – Finnmarkssykehuset har betalt 74 millioner fra 2012-2020
- Finnmarkssykehuset har liten kontroll på hva som gjøres, kun en samlefaktura per mnd.

Medisinske anbefalinger:

- Nordfjord psykiatrisenter:
  - 67% avsluttet innen 12 konsultasjoner
  - 85% avsluttet innen 20 konsultasjoner
  - Psykoterapi: Størst effekt de første 4-8 uker
  - Medikamentell behandling: Størst effekt de første 2-4 ukene.
- Long-term outcome of cognitive behaviour therapy clinical trials in central Scotland:
  - Behandlere som anvender mer enn ti konsultasjoner over en seks-måneders periode oppnår neppe økt forbedring.

Politiske føringer:

- Krav: Redusere uønsket variasjon i pasientbehandling – gjelder effektivitet, kapasitetsutnyttelse og forbruk

Hva sier lovverket:

- Lov om helsepersonell § 6:

§ 6. Ressursbruk

Helsepersonell skal sørge for at helsehjelpen ikke påfører pasient, helseinstitusjon, trygden eller andre unødvendig tidstap eller utgift.

0 Endret ved [lov 16 juni 2017 nr. 53](#) (ikr. 1 juli 2017 iflg. [res. 16 juni 2017 nr. 762](#)).

Finnmarkssykehusets vurdering og handling:

- Dagens fristbruddordning utøves i strid med faglig forsvarlighet, overordnede politiske føringer og lovverk.
- De to private utøverne ble derfor rapportert inn til Fylkeslegen/Statsforvalteren i Finnmark i 2020. Overført til SF Nordland pga habilitet.
- Spørsmål: Er de private utøvernes arbeidsform i henhold til god faglig standard og forenlig med nasjonale retningslinjer om å redusere uønsket variasjon?
- Etter to år: Ingen konklusjon fra SF. Det er opp til HELFO – som avtalepart – å sikre kvalitet.

Dagens medisin 2021-22

- Artikkelserie ved Anne Grethe Storvik og Siri Gulliksen Tømmerbakke

Dagens Medisin Debatt Pharma DM Arena DM Jobb Logg inn

FORBEDRINGSPOTENSIAL: Helse- og omsorgsminister Bent Høie ser at fristbruddordningen har forbedringspotensial. Både når det gjelder å fremme samarbeid mellom privat og offentlig helsetjeneste, og når mekanismer som kan forebygge at pasienter beholdes lenger enn nødvendig av økonomisk hensyn.

Foto: Vidar Sandnes

Åpner for å gjøre endringer i fristbruddordningen

Helse- og omsorgsminister Bent Høie åpner nå for å gjøre endringer i rammeavtalene mellom Helfo og fristbruddleverandører som kan forebygge at ordningen misbrukes av økonomiske hensyn.

Rødgrønn enighet om at ordningen må gjennomgås

Både regjeringspartiene og støttepartiet SV mener en gjennomgang av avtaleverket i fristbruddordningen må prioriteres.

Hvordan vurderes ordningen?

- Falkum i Ressursklinikken AS: Ordningen bør benyttes mer
- H, FRP: Pasientrettighet
- AP, SP: Ordningen bør gjennomgås
- SV: Ordningen bør fjernes

Legeforeningen:

- <https://www.legeforeningen.no/kloke-valg>

Forsiden

Om oss

Samarbeid

Ressurser

Til he

Mer er ikke alltid bedre

Gjør kloke valg er en kampanje som tar sikte på å redusere undersøkelser og behandling som pasienter ikke har nytte av og som i verste fall kan skade.

[Les mer](#)

Hva mener Finnmarkssykehuset:

- Fristbruddordningen kan være god hvis:
  - Det etableres en øvre begrensning i antall konsultasjoner per pasient
  - Det etableres en øvre tidsbegrensning
  - Det etableres en forpliktelse om at den private aktøren tidlig må knytte kontakt med lokalt helsevesen med tanke på planlagt overføring til lokalt helseforetak

Около 20 миллионов американцев не имеют средств для того, чтобы купить больше одного литра молока в месяц и потреблять более 6 килограммов мяса в год.

**У НИХ ЛИШЬ ДЛЯ БОГАТЫХ ИЗОБИЛИЕ,
А МЫ СТРЕМИМСЯ К ИЗОБИЛИЮ ДЛЯ ВСЕХ**

Veien videre for fristbruddordningen:

- Ordningen er et nasjonalt helsepolitisk ansvar
- Fagforbundet er en viktig premissleverandør overfor våre politikere.
- Lykke til!

